

Styrelsen for Videregående uddannelse
Att.: rils@uds.dk

Høringssvar - bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt bekendtgørelse om adgang til bacheloruddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på UFM's område m.v.

Danske professionshøjskoler takker for indbydelsen som høringspart i høring over bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt bekendtgørelse om adgang til bacheloruddannelser ved de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på UFM's område m.v. Vi har følgende bemærkninger:

Ikrafttrædelse

Danske Professionshøjskoler ønsker at påpege, at det i vores optik strider imod adgangsbekendtgørelsens § 2, stk. 2 (som foreskriver at ændrede adgangskrav som udgangspunkt skal varsles med mindst en frist på 2 år), at lade bekendtgørelsen træde i kraft fra sommeren 2017. Den korte indførelse rammer de studerende, som er vejledt på baggrund af tidligere regler og har planlagt nuværende og fremtidige studier efter disse. Det forhindrer, at en studerende ikke længere har muligheden for i samme grad at skifte uddannelsesspor for derigennem at skabe en attraktiv uddannelse- og jobprofil. En konsekvens vil sandsynligvis være, at en række studerende ikke afslutter deres professionsbacheloruddannelse, fordi de afskæres fra efterfølgende at fortsætte et for den studerende allerede planlagt uddannelsesforløb på en anden bacheloruddannelse. F.eks. en sygeplejerske som ønsker at skifte spor og søge optagelse på medicinstudiet.

Herudover skal det bemærkes, at det er et fåtal, der med de nuværende adgangskrav i efter- og videreuddannelsessystemet reelt har mulighed for at skifte uddannelsesspor senere i livet. Det skyldes, at adgangskravet om to års relevant erhvervs erfaring på akademi- diplom- og masteruddannelser ofte står i vejen for dem, der gerne vil bevæge sig ind på et andet fagområde end det, de er uddannet indenfor, da bevæggrunden for at ville skifte branche netop skyldes, at de ikke har kunnet opnå nogen erhvervs erfaring med den oprindelige uddannelse.

Dispensationsmuligheder, §13

Danske Professionshøjskoler er positivt stemt overfor, at der trods alt foreligger en række dispensationsmuligheder i bekendtgørelsen jf. § 13, stk. 4. Ikke desto mindre savnes en præcisering og vejledning af, hvordan institutionerne rent administrativt håndterer disse.

Stk. 4, A

Efter bemærkningerne til lovændringen § 1 fremgår det, at dispensation vil kunne gives på grundlag af lægeerklæring vedrørende fysisk eller psykisk sygdom, nedslidning m.v. eller på grundlag af revideringsforløb m.v. Dette fortolkningsbidrag hilses meget velkomment, da det er forholdsvist konkret, hvad der kan udløse en dispensation: en lægefaglig vurdering. Hermed kan det forventes, at forskellene mellem institutionernes praksis vil være små.

Stk. 4, B

Det fremstår uklart, hvordan det afdækkes, om den pågældende uddannelse ikke har været anvendt på arbejdsmarkedet i mindst fem år. Foretages en konkret vurdering for den enkelte person og vedkommendes forhold? Hvis det er hensigten, at reglen er individafhængig vil det være formålstjenligt, at det tydeliggøres i bekendtgørelsen. Derudover bør der formuleres kriterier for, hvordan ansøgeren kan dokumentere, at

vedkommende ikke har anvendt sin uddannelse i fem år. Gør det f.eks. en forskel, om en ansøger har valgt at arbejde uden for sit fag og frivilligt ikke bruger sin uddannelse eller, om en ansøger ikke har kunne få job inden for sit fag og ufrivilligt ikke anvender sin uddannelse.

Stk. 4, C

Det kunne være ønskeligt, at det nærmere angives, om væsentlig ændring f.eks. skal relateres til, at det ikke er muligt at komme i relevant job begrundet ved, at arbejdsmarkedet ikke længere efterspørger de erhvervede kompetencer (f.eks. findes typografuddannelsen ikke længere, da denne teknologi ikke længere anvendes).

Det gælder for dispensationsmuligheder b og c, at Danske Professionshøjskoler ønsker en præcisering, der mindsker sandsynligheden for vide tolkningsmuligheder hos de enkelte institutioner. Dette for at undgå at ansøgernes muligheder differentierer, alt efter hvilken institution den sendes til.

Professionshøjskolerne gør opmærksom på, at ovenstående dispensationsmuligheder, samt eventuelle særregler og egenbetaling vil genere et yderlige arbejdspress på Studieadministrationen. De ressourcer der må anvendes på øget administration, vil alt andet lige tage ressourcer fra den eksisterende administration, undervisning og vejledning, hvilken vi anser som uhensigtsmæssigt og som medvirkende til en forringelse af vore uddannelsers kvalitet.

I øvrigt fremgår det ikke i bekendtgørelsen, hvorvidt en bevilling af dispensation jf. § 13, stk. 4 er afhængig af om der er ledig plads på den søgte uddannelse, på samme måde som den tidligere ”kandidatregel” i den gældende adgangs bekendtgørelses § 13, stk. 1. Det bør i givet fald præciseres i § 13.

Oplysningspligt, §18

Oplysningspligten er den eneste måde, vi kan kontrollere, om ansøger har en videregående uddannelse i forvejen. Hvis vores administration af reglen om begrænsning af dobbeltuddannelse kun afhænger af ansøgers oplysningspligt, har vi kun mulighed for at behandle de sager, der kommer til vores kendskab via oplysningspligten. Der er ingen øvrig systemunderstøttelse, der kan sikre, at vi behandler alle ansøgere lige. Professionshøjskolerne er bekymrede for, at loven kun kommer til at ramme de ”ærlige studerende”, der oplyser om deres fulde uddannelsesbaggrund og ikke dem, der undlader at oplyse om den.

Der foreslås en udvidelse af teksten i bekendtgørelsen, sådan at alle videregående uddannelsesaktiviteter er omfattet af oplysningspligten og ikke kun dem på samme niveau. Dette vil også hjælpe sagsbehandlingen ift. vurdering af obligatoriske meritsager jf. 19 stk. 2.

I tilfælde af opdagelse af manglende relevante oplysninger jf. §18:

- §37 (vedr. udskrivning) giver ikke direkte hjemmel til udskrivning fra uddannelsen på baggrund af manglende oplysninger. Institutionen kan naturligvis anmode den studerende om at ansøge om dispensation efter § 13, stk. 4. I tilfælde af afslag på dispensation, kunne man muligvis udskrive efter § 37, nr. 6 *ikke kan afslutte uddannelsen som følge af reglerne for den pågældende uddannelse*. Dette synes dog ikke at være en tilstrækkelig hjemmel.
- I henhold til §19 stk. 2 (vedr. afgørelse om merit) skal ansøgningen om merit behandles, og merit skal gives, hvis vedkommende er berettiget til meritten. Der er ikke konsekvenser af de manglende oplysninger.

Begrænset adgang til kandidatuddannelser

Danske Professionshøjskoler ønsker at pointere, at professionsuddannedes muligheder for at få adgang til kandidatuddannelser de facto indskrænkes. Der er relativt få kandidatuddannelser, som har direkte adgang for professionsbachelorere, hvorfor professionsbachelorere kan ende i en uddannelsesmæssig blindgyde. Den ledighedsbaserede dimensionering har skærpet adgangs begrænsningen til en række kandidatuddannelser,

hvor retskravsbachelorer vil have fortrinsret. Det er stærkt bekymrende. Derfor kan vi kun på det kraftigste opfordre til, at der gives godkendelse af nye kandidatuddannelser, som professionsbachelorer har retskrav på optagelse på.

Øvrige bemærkninger

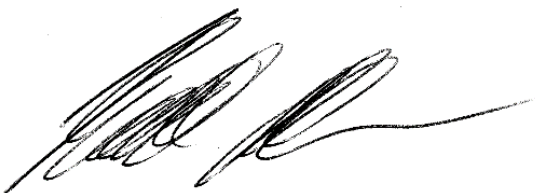
Det undrer Danske Professionshøjskoler, at der tilsyneladende ikke indføres samme regler for EU borgere som for danske studerende. Der lægges op til, at man som EU-borger med en ikke dansk professionsbacheloruddannelse, ikke er afskåret fra at tage en ny uddannelse på samme niveau jf. forslaget § 13, stk. 2. Ud fra almindelige lighedsbetragtninger finder vi det betænkeligt, at danske studerende tilsyneladende ikke ligestilles med øvrige EU-borgere.

Konkrete ændringsforslag til bekendtgørelsens skriftlige formuleringer

- § 13, stk. 4:
Bestemmelsen i stk. 4 indledningsvist ændres fra ”Institutionen dispenserer fra stk. 1, hvis .... til ”Institutionen dispenserer fra stk. 1 og stk. 2 hvis ....”.
- § 15, stk. 3
Anden sætning vedr. dokumentation bør præciseres til ’foreløbig dokumentation’.
- § 31, stk. 3
Datoen for tilbagemelding for overbygningsuddannelser bør ensrettes med de øvrige, dvs. d. 28. juli, jf. § 29.
- § 38, stk. 2:
Bestemmelsen bør ændres til: ”Er indskrivningen bragt til ophør, jf. § 37, nr. 2-6, kan ....”
- § 38, stk. 3:
Bestemmelsen bør ændres til: ”Er indskrivningen bragt til ophør efter § 37, nr. 7, kan den pågældende søge optagelse og indskrivning på ny, jf. dog § 37, nr. 1-6 ....”
- § 47, stk. 4
Kan ikke være relevant længere, da ny adgangsbekendtgørelse vil vedrøre studieåret 2017-18.

Afslutningsvis bør det nævnes, at Danske Professionshøjskoler via kontinuerlig kontakt med velfundssamfundets aftagere er af den opfattelse, at der er mange der får særdeles relevante arbejdsmarkedskompetencer via dobbeltuddannelse, fx en lærer- eller pædagoguddannelse i kombination med f.eks. en socialrådgiveruddannelse. Af denne grund vil vi på det kraftigste anbefale, at ministeriet som konsekvens af begrænset dobbeltuddannelse fokuserer på at optimere efter-videreuddannelsessystemet, således, at det bliver lettere at bevæge sig på tværs af uddannelsessektorer. Herved åbnes mulighed for at skabe en stærk jobprofil til gavn for hele samfundet.

Med venlig hilsen

Harald Mikkelsen
Formand